

Verda Voĉo de Doksy

REDAKTORO ANT. SLANINA

INFORMA INSTRUA KAJ AMUZA BULTENO DE SOMERA

ESPERRANTO - KOLEGIO

Ĉ. III.2.

Březen 1949

VERDKORULO SKRIBAS...

Do, miaj karaj, ni havas jam novan printempon ĉi tie! Kaj kune kun la unuaj printempaj sunradioj akperas en niaj animoj ia ĉarma, kvazaŭ solena sento ... Kaj por la Doksanoj validas tio dueble.

Vintro vualigis ilin an agrablan mantelon, teksitan de varmaj, blaj rememoroj pri neforgesebla pasinta somero, pri tagoj, plenplenaj de gajeco kaj senpereco, kia estas realigebla sole en vera "rondo familia".

La neĝo kovris teron per blanka tapiŝo, kaj nebulo barigis planojn estontecen. Kaj nur dum komunaj kunvenoj samideanaj oni renkontadis konatajn vizaĝojn, la karajn vizaĝojn, perfidantajn per sia rideto, ke ili ankaŭ rememoras ... La esperantista animeto de Doksano – somere tion fervore, tiom entuziasma – kvazaŭ eniĝus en dumvintran dormon, kvazaŭ ĝi nur ĵuste je tiuj rememoroj koncentriĝus. Centfoje oni prenis en la manojn la esperantistajn kajerojn de Doksy, centfoje oni paĝis en vortaretoj, kiuj montris per sia ekstero, ke ili estis portata de sia estero enpoŝe, kie nur ĝi estis ebla ...

Jes ... oni rememoris.-Kaj la trista melankolio falis je ĉiuj Doksanoj. Neĝis ... kaj nova somero estis malproksime ... tiel malproksime.

Kaj vintro pasis, printempo venis! Ĉu vi aŭdas, Doksanoj? Por de rememoroj, for de malgajo pro perdita estinteco,- kaj rigardu kun kapo levota antaŭen! Ĉar antaŭ ni staras kaj nin atendas novaj "Doksy", nova somero, novaj promenoj al la lago, al tiu nia kara nia lernejo. Ĝi scias, ke ni ĉiuj baldaŭ revenos, ke denove ni fariĝos por iu tempo obeemaj lernantoj, sonigante ĝin per nia ege bela, tiom al ĝi jam apartenanta lingvo ...

Doksy prepariĝas! Prepariĝas je siaj plej belaj tagoj en la jaro, prepariĝas por povi akcepti siajn esperantistajn gastojn, kaj koro de ĉiu vera Esperantisto kantas: "Baldaŭe jam ... baldaŭe jam ..."

-NoMo-

--00--

Flora Ludanto:

Nur unu vorto

Antaŭ al tan' de Henrieto
staras malnova sidmureto.

ŝtona akvuĵ' kun brila fonfo
invitas tie al renkonto;

fajenca faŭna en muskornato
grimacas tie al najado,

ĉio en tiu stranga loko
estas insista amalvoko,

kaj nur mi tie sola sidas,
mi ne parolas, mi ne ridas

kaj mi skribas

tranĉile sur la murruino
nur unu vorton: Gorgino.

--00--

La poemo estis premiita en la konkurso de la "Floraj ludoj" en Doksy.

Dr. ing. Pitlík:

Esperanto – řeč živá
/Esperanto – lingvo vivanta/

Dr. Zamenhof utvořil esperanto ne proto, aby se stalo řečí „společnou“, jež by vytlačila a nahradila jazyky živé, nýbrž aby bylo jazykem „pomocným“, druhým pro každého.

Zásadu tuto nezvrátí ani neoficiální instituce „Denaska esperantistaro“ /Rodilí esperantisté/, vzniklá r. 1938. Jejím cílem je utopie, která u neinformované veřejnosti by mohla šíření esperanta spíše poškodit než mu prospěti. Podobnou utopií byl návrh, jež na IV. světovém esper.kongresu v Drážďanech r. 1903 přednesl S.Roy, aby byl utvořen "esperantský stát" kol městečka Koresnet, ležícího na jihozápad od Ách, na hranicích Belgie, Holandska a Německa, kteréžto státy měly být vyzvány, aby potřebné území k tomu cíli odstoupily! Tam dle návrhu mělo být sídlo centrálních esper.institucí propagačních, jazykových, vědeckých, obchodních a j.

Esperanto nebylo svým tvůrcem myšleno jako utopie a jeho vývoj a rozšíření za 61 let ukázaly, že je vážnou skutečností, bez níž se svět již neobejde a s níž musí počítati. **E s p e r a n t o** je řečí živou, denně užívanou v mluvě, písmě, tisku a v praxi, esperanto má stoupence dnes ve všech částech světa, nad vlastní esperantistů "Esperantujo" slunce nezapadá! Esperanto i podstatou svého slovníku a mluvnice je řečí živou. Byvší utvořenou z prvků, jež se nacházejí většinou v jazycích indoevropských, je espo novou indoevropskou řečí a patří k indoevropské jazykové větvi románské, kdyžte tón 80% jeho slovníku je románského původu. Není snad daleko doba, kdy jazykoví odborníci zcela vážně budou pro hlasovati, že k románským jazykům patří franština, italština, portugalština, rumunština, španělština, romaně a – esperanto!

Je na stoupencích krásné myšlenky a řeči esperanta, aby vážnost hnutí bedlivě střežili, a naučivše se jazyku, ať již v kursech nebo jako samoukové, stále si prohlubovali jeho znalost četbou esper. literatury a studiem esp.hnutí tak, aby esperanto stalo se skutečně jejich řečí "druhou". Esperanto nemá nářečí. Esperanto je pouze jedno "spisovné", jím mluví studovaný i nestudovaný stejně, jestliže se mu skutečně naučil.

Mluvíme-li esperantem, mějme na mysli především, aby nám bylo příslušníkem kteréhokoliv národa dobře rozuměno. Libozvučnost, jasnost a jednoduchost buďtež naším heslem! Mluvíce esperantem, myslíme mezinárodně! Nepřekládejme otrocky do espa ty jazykové zvláštnosti své mateřštiny, jež dosud nestaly se mezinárodními a jimž by cizinec nerozuměl. Vyslovujme a přizvukujme esperantsky! Nezneužívejme příliš volného slovosledu, jehož neslovanské jazyky neznají! Proto i v esperantu v zájmu srozumitelnosti dávejme přednost slovosledu normálnímu /podmět, sloveso, předmět, příslovecné určení, doplněk /. Pravý sloh esperantský není ani slovanský ani románský, ani germánský, nýbrž jednoduchý a logický, naučíme se mu zejména čtením spisů Zamenhofových a původních i přeložených esp. děl významných esp. spisovatelů a básníků jakož i rozhovory s esperantisty-cizinci.

Třebas esperanto bylo utvořeno jako řeč "logická", v níž se dbá, aby význam slov byl stanoven co nejpřesněji a aby odvozování slov vyučovalo dvojsmysl a nepřesnost, přece jen různojazyčnost autorů esp. literatury způsobila, že do espa vnikají z národních jazyků "idiotismy" / národní, krajinné neb místní slohové zvláštnosti /, o jejichž životnosti a trvalosti v espu rozhoduje praxe. Idiotismy jsou známkou každé živé řeči, jsou krví omlazující a obohacující, již každá spisovná řeč čerpá z nářečí. Jazyk absolutně logický a bez idiotismu byl by jazykem mrtvým a příliš těžkopádným. I esperanto má idiotismy, čerpané ze živých jazyků, a tedy i z tohoto důvodu je řečí – živou!

Marie Kleinbauerová

Mortintino kiu reaperis

/ Rakonto premiita en la konkurso de la „Floraj ludoj“ 1948 en Doksy /.

En unu malnovega domo en Litomyšljo, en domo, antaŭ kiu akvujo muĝas, en domo kun mallaĝaj kaj mallumaj koridoroj, kun niĉoj kaj ejoj eĉ dumtage ombroplenaj, okazis antaŭ multaj jaroj jena nekutima historio:

Estis vintra vespero, unu el tiuj vintraj, decembraj vesperoj, dum kiuj maldika neĝtavolo kuŝas nur la stratoj, dum kiuj la montrofenestroj kaj la neĝo gaje brilas, dum kiuj frostas sed nur milde kaj dum kiuj estas agrable sidi vizite en varmpena ĉambro, en rondo amika, kaj rakontadi kaj babili.

Kaj estis la sepa, kiam Margareto, mia amikino, prenis sian superveston, diris "adiaŭ" al miaj gepatroj kaj "ĝis la revido" al mi; estis la sepa, kiam mi prenis pezan stanan kandelington, bruligis kandelon kaj akompanis ŝin tra multaj koridoroj kaj ŝtuparo al peza brua domopordo. La pordo estis jam ŝlosita. Mi malŝlosis ĝin, ellasis Margareton kaj estis revenanta supren.

Tiam subite mi ekaŭdis malrapidajn "frap!" - "frap!" nelaŭtan bruon de lacaj, malrapidaj paŝoj, kaj sekan susuron, kvazaŭ folio aŭtune, pelate de vento, kurus sur pavimita korto, aŭ kvazaŭ seka haŭto sin malrapide ŝovus sur skrapilo. Mi suprenis ankoraŭ kelkajn ŝtupojn kaj mi haltis. En flirtetanta flava duonlumo de mia kandelo mi ekvidis maljunan, sulkohavan virinon kun stranga kufo sur blankhara kapa, kun bastoneto en la mano, per kiu /bastoneto/ ŝi apogadis sin dum sia malrapida malsupreniro, obtuze frapante ĉiun lignan ŝtupon. Per la alia mano ŝi malrapide palpogitis sur la muro. Kaj tiu mano kaj ŝia peza, nigra silka jupo estigatis tiun sekan susuron, kiun mi estis ekaŭdinta pli frue. La virina estis ege malnovmonda, sed certe menhava kaj ne malriĉa. Kaj mi neniam antaŭe estis vidinta ŝin. Pro surpriziĝo mi eĉ forgesis ŝin saluti. Ankaŭ la virino pasis, sen diri unu solan vorton.

Mi vigle suprenkuris du tri ŝtupojn. Maldekstre estis la pordo de nia loĝejo, dekstre la ŝtuparo sin tiris ankoraŭ pli alten al la subtegmento /la malnova domo estis unuetaĝa/. La virino povis eliri aŭ el nia loĝejo, aŭ el la subtegmento. Ĉe ni ŝi ne estis, tion mi ja sciis.

Tamen mi, tute superflue, demandis la gepatrojn: "Kiu estis la virino, kiu ĵus foriris?"

K 65 narozeniám samideánky pí Julie Šupichové.

Jubilantka, jež patří mezi nejpřednější esp. spisovatele a je jednou z nejvýznamnějších esper. žen, odpověděla velmi laskavě na několik otázek, jež jsme jí u příležitosti jejich 65 narozenin předložili:

1. Sděli byste nám několik dat ze svého života? - "Narodila jsem se 27. ledna 1884 v Studnici u České Skalice. Byla jsem učitelkou v Hronově, v Červeném Kostelci a v Praze, kde žiji na odpočinku." - 2. Kdy, jak a proč stala jste se esperantistkou? - "R.1907 po přečtení esper. hlídky v čas. Národní obzor. Espu učila jsem se dle Čejkovy učebnice. Zaujala mne krásná myšlenka dorozumění mezi národy pomocí esperanta." - 3. Kterou svou esper. práci nejvíce si ceníte? - "Samideana vortaro" z r. 1935, kam jsem vložila všechnu svou víru v lepší zítřek sbratření a lásky." - 4. Jaký program máte pro příští leta? - "Teď pracuji na 6. vydání své učebnice pro samouky. Zamýšlím znovu vydati opravenou a doplněnou knížku : "Zajímáte se o esperanto?", pak písemně zachytiti život a práci českých esperantistů a napsati o otázce: "Žena v esper. hnutí". - 5. Co vzkazujete žactvu L.K.E. v Doksech a samideánům vůbec? - "Aby byli vytrvalí a tak nebylo mezi námi nedouků, kteří říkají: "Začal jsem se učit, ale nechal jsem to." Získat mládež, hlavně mládež! V ní je budoucnost národa."

Květinové hry / Floraj ludoj / 1949

Letní kolej esperanta v Doksech uspořádá u příležitosti svých letních kursů /16.-30.VII.1949/

II. Květinové hry sestávající z literární soutěže pracemi dosud netištěnými a ne staršími jednoho roku. Soutěží se v těchto kategoriích: 1. původní esper. báseň /lyrická, epická neb dramatická/ -

2. esper. překlad významnější básně české - 3. původní povídka o obsahu 400 - 500 slov v esperantu. Soutěže může se účastniti každý. Možno soutěžit v jedné neb ve všech kategoriích. Práce soutěžní třeba předložiti do 20. června t.r. k rukám dr. Aug.Pitlíka, Praha II, Křemencová

č. 21. Nejlepší 2 práce v každé kategorii budou odměněny a uveřejněny ve V.V.D., jehož redakční kruh bude příslušnou jury. Práce se podepisují značkou, jež souhlasí se značkou, uvedenou na přílož. zavřené obálce, obsahující adresu pisatelovu. Práce, došlé po termínu, nepřijdou v úvahu. Výsledek soutěže oznámen bude veřejně během kursů L.K.E. v Doksech.

Esperanto a věda:

Úsilí k zvýšení zájmu o esperanto ve Vel.Britanii za účelem zprostředkování mezinárod. vědeckých a techn. informací je předmětem Britského esperantského vědeckého sdružení, které bylo utvořeno v únoru m.r. Před válkou existovala Sciencia Asocio Esperantista. Několik členů BESA se zavázalo zřídit technické slovníky z různých průmyslových odvětví vzhledem k potřebě poříditi standardisované esperantské překlady velkého počtu nových termínů, které byly běžně zavedeny ve vědě a technologii v posledních letech. Obchodní schůze povede tato nová společnost v anglické řeči, avšak technické spisy se budou projednávat a číst v esperantu. Chemical Trade Journal 17.XII.1948, str.702

- . -

Výnos ministerstva informací o spolupráci osvět.rad s esperantisty má č.j. 142909/48 z 30.XII.1948 min. inf. /odd.VII.2./ - /Viz příslušnou zprávu ve V.V. v č. III.1. 1949!/
- . -

Oprava tiskové chyby

V č.1/1948 V.V.D. v článku "Dr.Kamarýt-65 let" třeba oprav.letopočet naroz.1883 místo 1885 a v

předposl. číslo šek.účtu 66421 místo 66427!

Letní kolej esperanta v Doksech

Somero kolegio de Esperanto en Doksy - 16.-30.VII.1949

Zpráva

S kursy spojena bude řada společenských podniků pro odpoledne a večery, m.j. celodenní autokarový výlet do sever. Polabí. - Ubytování bude pouze v souromí. Pomýšlí se i na společné ubytování těch, kdož o ně projeví zájem, a na stravování v závodní kuchyni. - Počet žactva je omezen na 200, přihlášky se přijímají jen do 15.VI. -Školné za 14denní kurs neb seminář a návštěvu cyklu odb. přednášek, ubytovné a účast na společenských podnikcích /vyjma jízdné autokarem/ činí cekem Kčs 780,- /Ubytovaným ve společných noclehárnách vrátí se po příjezdu do Doks rozdíl ubytovacího poplatku/.

Přihlášky na adresu Letní kolej esperanta v Doksech se současným zasláním uvedeného obnosu bianko-složenkou na šekový účet 66421 Spořitelny v Doksech /s pozn."Let.kolej esperanta"/ přijímají se již nyní. Pospěšte si s přihláškou vzhedem k zájmu, který se již projevuje. - Propagační prospekt vyjde 1.V. Vyžádejte si jej! - Další zprávy v příštích číslech "Verda Voĉo" L.K.E.D.

Z redakce: Děkujeme za došlé příspěvky na vydávání a poštovné tohoto oběžníku a očekáváme, že i další přispějí příloženou složenkou. - Zprávy pro Verda Voĉo zasílejte na adresu: Ant. Slnina, Praha XVI, Nádražní 13.

- . -

Oratoran arton vi akiros en Somera kolegio de Esperanto en Doksy. Oratoraj lecionoj estos pli ampleksaj.

